

KOD UCZNIĄ

<div style="border: 1px solid black; width: 80%; margin: 0 auto; height: 30px; position: relative;"> </div> <p style="text-align: center; margin-top: 5px;">symbol klasy</p>	<div style="border: 1px solid black; width: 80%; margin: 0 auto; height: 30px; position: relative;"> </div> <p style="text-align: center; margin-top: 5px;">symbol ucznia</p>
---	--

PRÓBNY EGZAMIN ÓSMOKLASISTY Z NOWĄ ERĄ JĘZYK POLSKI

Instrukcja dla ucznia

1. Sprawdź, czy zestaw zadań zawiera **18** stron (zadania 1–22). Ewentualny brak stron zgłoś nauczycielowi nadzorującemu egzamin.
2. Na końcu zestawu znajduje się karta odpowiedzi.
3. Na tej stronie i na karcie odpowiedzi wpisz swój kod.
4. Czytaj uważnie wszystkie teksty i zadania. Wykonuj zadania zgodnie z poleceniami.
5. Rozwiązania zapisuj długopisem lub piórem z czarnym tuszem/atramentem. Nie używaj korektora.
6. W arkuszu znajdują się różne typy zadań. Rozwiązania zadań **1.–3., 5., 10.–11., 15.–16., 18.–21.** zaznacz na karcie odpowiedzi w następujący sposób:
 - wybierz jedną z podanych odpowiedzi i zamaluj kratkę z odpowiadającą jej literą, np. gdy wybierzesz odpowiedź A:

	B	C	D	E
--	---	---	---	---

- wybierz właściwą odpowiedź i zamaluj kratkę z odpowiednimi literami, np. gdy wybierzesz odpowiedź FP (Fałsz, Prawda) lub NT (Nie, Tak):

PP	PF		FF
----	----	--	----

lub

TT	TN		NN
----	----	--	----

- do informacji oznaczonej właściwą literą dobierz informację oznaczoną cyfrą lub literą i zamaluj odpowiednią kratkę, np. gdy wybierzesz literę B i cyfrę 1 lub litery BC:

A1	A2	A3		B2	B3
----	----	----	--	----	----

lub

AC	AD		BD
----	----	--	----

7. Staraj się nie popełniać błędów przy zaznaczaniu odpowiedzi, ale jeśli się pomylisz, błędne zaznaczenie otocz kółkiem i zaznacz inną odpowiedź, np.

A	B	C	D	E	
---	---	---	---	---	--

8. Rozwiązania zadań **4., 6.–9., 12.–14., 17., 22.** zapisz czytelnie i starannie w wyznaczonych miejscach. Pomyłki przekreślaj.
9. Zapisy w brudnopisie nie będą sprawdzane i oceniane.

Powodzenia!

UZUPEŁNIA ZESPÓŁ NADZORUJĄCY

Uprawnienia ucznia do:

	dostosowania kryteriów oceniania
	nieprzenoszenia zaznaczeń na kartę

LISTOPAD 2019

**Czas pracy:
120 minut**

Arkusz zawiera teksty
liczące więcej niż 250 słów.

LISTA LEKTUR OBOWIĄZKOWYCH

Klasy VII i VIII

Charles Dickens, *Opowieść wigilijna*

Aleksander Fredro, *Zemsta*

Jan Kochanowski, wybór fraszek, pieśni i trenów, w tym treny I, V, VII i VIII

Aleksander Kamiński, *Kamienie na szaniec*

Ignacy Krasicki, *Żona modna*

Adam Mickiewicz, *Reduta Orzona*, *Śmierć Pułkownika*, *Świtezianka*, *Dziady* część II, wybrany utwór z cyklu *Sonety krymskie*, *Pan Tadeusz* (całość)

Antoine de Saint-Exupéry, *Mały Księżę*

Henryk Sienkiewicz, *Quo vadis*, *Latarnik*

Juliusz Słowacki, *Balladyna*

Stefan Żeromski, *Szyfrowe prace*

Sławomir Mrożek, *Artysta*

Melchior Wańkowicz, *Ziele na kraterze* (fragmenty), *Tędy i owędy* (wybrany reportaż)

ZADANIA EGZAMINACYJNE SĄ WYDRUKOWANE NA KOLEJNYCH STRONACH.

Przeczytaj tekst i wykonaj zadania.

Aleksander Błok

STARZEC

Tłumaczenie: Jan Lechoń

Minęły bujne lata moje –
Już starość. Patrzę na ten świat.
Kiedyś tam... gdzieś... nas było dwoje,
Lecz to jest sen. Zatarły ślad.

Patrzę, jak więdną kwiat jesienią,
Słucham pamięci cichych słów;
Ale czyż można wierzyć ceniom,
Co błysną wśród młodzieńczych snów.

Był to jawą, czy snem było.
Gdy zapominam o złych dniach –
Znow długo śni mi się, jak śniło,
To niewyśnione, skryte w mgłach.

Lecz wiem. To bajka, co mnie zwodzi.
To zima – ten mój siwy włos...
Niech odszukają inni, młodzi,
Drzwi, w które wejść mi nie dał los.

Aleksander Błok, *Starzec*, [w:] Jan Lechoń, *Poezje zebrane*, Toruń 1995.

Zadanie 1. (0–1)

Oceń prawdziwość poniższych stwierdzeń. Wybierz P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

Wiersz Aleksandra Błoka <i>Starzec</i> to poetycka refleksja o przemijaniu.	P	F
W pamięci podmiotu lirycznego zacierają się granice między rzeczywistością a złudzeniami.	P	F

PRZENIEŚ ROZWIĄZANIE ZADANIA 1. NA KARTĘ ODPOWIEDZI!

Zadanie 2. (0–1)

Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

Wypowiedź podmiotu lirycznego świadczy o

- A. buncie wobec schyłku życia.
- B. pogodzeniu się z własnym losem.
- C. niezadowoleniu z dokonanych wyborów.
- D. gotowości do realizacji młodzieńczych celów.

Zadanie 3. (0–1)

Uzupełnij poniższe zdanie. Wybierz odpowiedź spośród oznaczonych literami A i B oraz odpowiedź spośród oznaczonych literami C i D.

Przywołane w utworze pory roku mają znaczenie

A	B
---	---

 i odnoszą się do

C	D
---	---

.

- A. dosłowne
- B. przenośne
- C. wieku osoby mówiącej w wierszu
- D. zmian w przyrodzie

PRZENIEŚ ROZWIĄZANIA ZADAŃ 2. ORAZ 3. NA KARTĘ ODPOWIEDZI!

Zadanie 4. (0–1)

Wyjaśnij sens zacytowanych słów.

*Niech odszukają inni, młodzi,
Drzwi, w które wejść mi nie dał los.*

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 5. (0–1)

Która z poniższych informacji nie odnosi się do wiersza Aleksandra Błoka? Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

- A. Podmiot liryczny wypowiada się w 1. osobie liczby pojedynczej.
- B. W każdym wersie występuje jednakowa liczba sylab.
- C. Wszystkie strofy mają jednakową liczbę wersów.
- D. Wiersz jest utworem rymowanym.

PRZENIEŚ ROZWIĄZANIE ZADANIA 5. NA KARTĘ ODPOWIEDZI!

Zadanie 6. (0–1)

Wyjaśnij, na czym polega podobieństwo między sytuacją podmiotu lirycznego wiersza *Starzec* a sytuacją przedstawioną na ilustracji.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 7. (0–1)

Wykaż, że słowo *los* jest wyrazem wieloznacznym. W tym celu ułóż dwa zdania, używając tego wyrazu w dwóch różnych znaczeniach.

1)

.....

2)

.....

Zadanie 8. (0–3)

Samorząd Uczniowski działający w Twojej szkole organizuje spotkanie z członkami lokalnego Klubu Seniora na temat „Młodość dawniej – młodość dzisiaj”. W imieniu organizatorów napisz ogłoszenie informujące o tym wydarzeniu. Użyj dwóch argumentów, którymi zachęcisz swoich rówieśników do udziału w spotkaniu.

Uwaga: w ocenie wypowiedzi będzie brana pod uwagę poprawność językowa, ortograficzna i interpunkcyjna.

Aktualności

Dodano: 20 minut temu

OGŁOSZENIE

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Przeczytaj tekst i wykonaj zadania.

Bogdan de Barbaro

DOŚĆ ODWAGI

O odwadze chciałoby się myśleć jak o cnocie i czymś szlachetnym, pożądanym. Tymczasem sprawa jest złożona i niejednoznaczna. Z jednej strony odwaga jest cechą, z której posiadania można być dumnym. To jakaś pozytywna odmiana NIE-ROZ-WAŻNOŚCI: ktoś „nie odważył” dokładnie, na ile być rozsądnym, a ile ryzykować. Jeśli u tej osoby zwyciężyła gotowość do ryzyka (zwłaszcza w zacnej sprawie), to znaczy, że zdobył się na akt odwagi. A zatem sława i chwała odważnym. [...]

Z drugiej strony trudno uznać za odważnych tych, którzy ryzykują nie dla szlachetnego celu. Jeśli motocyklista pędzi wąską drogą 150 km/godzinę, to nie nazwiemy go odważnym. Raczej uznamy za osobę pozbawioną wyobraźni, może nawet głupią. I nieodpowiedzialną, bo przecież nieetyczne jest ryzykowanie życia innych. Nie powinniśmy mylić odwagi z bezsensowną brawurą. Bo odwaga potrzebuje rozumu i odpowiedzialności.

By lepiej zrozumieć, na czym polega odwaga, przyjrzyjmy się jej różnym odmianom. Jest na przykład odwaga określana jako cywilna. Wprawdzie można by twierdzić – odnosząc do czasów dzisiejszych powiedzenie Artura Sandauera¹ sprzed ponad pół wieku – że odwaga potaniała, a rozum podrożał, jednak życie społeczne niesie ze sobą wiele wyzwań. Jeśli chcemy im sprostać, potrzebna jest odwaga cywilna. Przejawia się ona głównie w relacjach społecznych, na przykład gdy czujemy wewnętrzny obowiązek sprzeciwienia się tym, którzy są silniejsi, gdyż jest ich więcej albo są u władzy, a w naszym przekonaniu czynią zło. [...]

Kto lub co może pomóc w takich aktach odwagi odzyskiwania wolności? Sądzę, że coś tak zwykłego jak... lustro. Bo rankiem, patrząc na siebie samego, można zaznać przykrości i wstydu, albo ulgi i dumy – w zależności od tego, czy znowu zgodziłem/zgodziłam się na tę czy inną formę przemocy, czy też zdecydowałem/zdecydowałam się na sprzeciw. To, jak samych siebie w tej krótkiej chwili doświadczamy, będzie wewnętrzną bolesną karą lub cenną nagrodą. [...]

Troszczymy się o swój autoportret. Żeby nam nie psuł dobrego samopoczucia, poddajemy go retuszom: a to zaprzeczmy jakimś naszym zachowaniom, które nas stawiają w złym świetle; a to zapomnimy o tym, co niewygodne; a to schowamy się w poczuciu krzywdy i zrezygnujemy z własnej sprawczości i odpowiedzialności za własne myśli. [...] Trzeba śmiałości, by spojrzeć na siebie bez kamuflażu [...]. [...]

Innego rodzaju odwaga potrzebna jest w budowaniu bliskości z kimś, kto jest ważny, potrzebny, nawet kochany, ale na drodze ku niemu staje lęk przed zranieniem czy odrzuceniem. [...]

Na koniec warto wspomnieć o odwadze, którą bardziej zajmują się filozofowie niż socjologowie czy psychoterapeuci. To być może najbardziej subtelna, a zarazem najbardziej podstawowa – odwaga bycia i znajdowania sensu istnienia [...]. [...] Wyposażeni w odwagę bycia, jesteśmy gotowi do osobistego rozwoju i brania odpowiedzialności za własne życie.

Bogdan de Barbaro, *Dość odwagi*, „Charaktery”, nr 8/2018.

¹¹ Artur Sandauer (1813–1989) – polski krytyk literacki, eseista i tłumacz.

Zadanie 9. (0–2)

Z podanych pytań wybierz te, na które odpowiedzi zawarto we wskazanych akapitach tekstu, i wpisz do tabeli oznaczenia literowe tych pytań. Każdemu akapitowi przyporządkuj jedno pytanie.

- A. Co decyduje o odwadze człowieka?
- B. Czym się różni odwaga od ryzykanctwa?
- C. Dlaczego ludzie ukrywają swoje słabości?
- D. Co odczuwają ludzie godzący się na zniewolenie?
- E. Na czym polega odwaga cywilna?
- F. Co utrudnia ludziom budowanie bliskich relacji?

Akapit	Pytanie
2.	
3.	
5.	

Zadanie 10. (0–1)

Oceń prawdziwość poniższych stwierdzeń. Wybierz P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

Autor wymienia w tekście kilka rodzajów odwagi.	P	F
Zdaniem autora odwaga powinna łączyć się z rozsądkiem i odpowiedzialnością.	P	F

Zadanie 11. (0–1)

Uzupełnij poniższe zdanie. Wybierz odpowiedź spośród oznaczonych literami A i B oraz odpowiedź spośród oznaczonych literami C i D.

Opisana sytuacja z pędzącym motocyklistą jest

A	B
---	---

, który

C	D
---	---

.

- A. przykładem
- B. argumentem
- C. zachęca do podejmowania ryzyka
- D. doprecyzowuje znaczenie pojęcia odwagi

PRZENIEŚ ROZWIĄZANIA ZADAŃ 10. ORAZ 11. NA KARTĘ ODPOWIEDZI!

Zadanie 12. (0–2)

Na podstawie akapitów 1. i 2. rozważ, czy poniższe zdjęcie ilustruje odwagę, czy brawurę. Zajmij stanowisko i uzasadnij je dwoma argumentami.

Stanowisko:

Argument 1:

.....
.....

Argument 2:

.....
.....

Zadanie 13. (0–2)

Uzupełnij tabelę. Na podstawie tekstu *Dość odwagi* określ funkcję, jaką pełnią podane sformułowania, oraz dopisz sformułowanie do podanej funkcji.

Sformułowanie	Funkcja
<i>Z jednej strony... Z drugiej strony...</i>	
	podsumowanie części rozważań; nawiązanie do treści poprzedzających (występujących wcześniej)

Zadanie 14. (0–2)

14.1. Wyjaśnij, w jakim celu autor podał przykład lustra. Nie cytuj.

.....

.....

.....

14.2. Na podstawie tekstu *Dość odwagi* wyjaśnij, dlaczego swój autoportret poddajemy retuszom. Nie cytuj.

.....

.....

.....

Zadanie 15. (0–1)

W którym zdaniu autor utożsamia się z czytelnikami? Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

- A. O odwadze chciałoby się myśleć jak o cnocie i czymś szlachetnym, pożądanym.
- B. Z drugiej strony trudno uznać za odważnych tych, którzy ryzykują nie dla szlachetnego celu.
- C. Wyposażeni w odwagę bycia, jesteśmy gotowi do osobistego rozwoju i brania odpowiedzialności za własne życie.
- D. Na koniec warto wspomnieć o odwadze, którą bardziej zajmują się filozofowie niż socjologowie czy psychoterapeuci.

Zadanie 16. (0–1)

Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

W wypowiedzeniu *Trzeba śmiałości, by spojrzeć na siebie bez kamuflażu [...]* podkreślone wyrażenie można zastąpić sformułowaniem

- A. bez wyrachowania.
- B. bez udawania.
- C. bez lekceważenia.
- D. bez politowania.

PRZENIEŚ ROZWIĄZANIA ZADAŃ 15. ORAZ 16. NA KARTĘ ODPOWIEDZI!

Zadanie 17. (0–3)

Przeczytaj podany fragment utworu i wykonaj polecenia.

Ha! hultaje, precz mi z drogi,
Bo na miazgę was rozgniotę –
Nie zostanie jednej nogi.
A mam diabłą dziś ochotę!
Wielu was tam? chodź tu który!
Nie wylezie żaden z dziury?
O! wy łotry! O, wy tchórze!
Jutro cały zamek zburzę.

17.1. Podaj imię i nazwisko autora oraz tytuł utworu, z którego pochodzi powyższy fragment.

Autor: Tytuł:

17.2. Opisz w 3–4 zdaniach sytuację, w której bohater wypowiada cytowane słowa.

.....
.....
.....
.....
.....
.....

17.3. Czy przedstawione zdjęcie mogłoby być komentarzem do postępowania bohatera, którego dotyczy zacytowany fragment? Uzasadnij swoje zdanie, odwołując się do znajomości całej lektury.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Zadanie 18. (0–1)

Dokończ zdanie. Wybierz poprawną odpowiedź spośród podanych.

W wyrazie *spojrzeć* pisownię *rz* można uzasadnić tą samą szczegółową regułą ortograficzną, która została zastosowana w wyrazie

- A. *wierzyć*.
- B. *tworzyć*.
- C. *rzucać*.
- D. *krzyczyć*.

Zadanie 19. (0–1)

Oceń prawdziwość poniższych stwierdzeń. Wybierz P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

Wyraz <i>ryzykować</i> jest wyrazem podstawowym dla wyrazu <i>ryzykant</i> .	P	F
Formant <i>-ec</i> w wyrazie <i>starzec</i> wskazuje na wykonawcę czynności.	P	F

Zadanie 20. (0–1)

Na internetowym forum dyskusyjnym pojawiły się wpisy dotyczące odwagi. Jeden z internautów nie zadbał o poprawną interpunkcję.

Wskaż zdanie, w którym występuje błąd interpunkcyjny.

FORUM

A. Przyznanie się do błędu jest aktem odwagi.

B. Stając w obronie słabszego, wykazujesz się odwagą.

C. Nie każdy, kto podejmuje ryzyko wykazuje się odwagą.

D. Odwaga jest taką cechą człowieka, która pozwala mu być sobą.

PRZENIEŚ ROZWIĄZANIA ZADAŃ 18.–20. NA KARTĘ ODPOWIEDZI!

Zadanie 21. (0–2)

21.1. Dokończ zdanie. Wybierz odpowiedź A albo B i jej uzasadnienie spośród 1.–3.

W wypowiedzeniu *Troszczymy się o swój autoportret* występuje podmiot

A.	gramatyczny,	ponieważ	1.	ma formę rzeczownika w mianowniku.
			2.	wynika z kontekstu i formy orzeczenia.
B.	domyślny,		3.	jest wyrażony rzeczownikiem w liczbie pojedynczej.

21.2. Uzupełnij poniższe zdanie. Wybierz odpowiedź spośród oznaczonych literami A i B oraz odpowiedź spośród oznaczonych literami C i D.

W wypowiedzeniu *Troszczymy się o swój autoportret* podkreślony wyraz pełni funkcję

A	B
---	---

 i należy do grupy

C	D
---	---

.

A. przydawki
B. dopełnienia

C. podmiotu
D. orzeczenia

PRZENIEŚ ROZWIĄZANIA ZADANIA 21.1. ORAZ 21.2. NA KARTĘ ODPOWIEDZI!

Zadanie 22. (0–20)

Wybierz jeden z podanych tematów i napisz wypracowanie.

Temat 1.

Napisz rozprawkę, w której odniesiesz się do stwierdzenia: *W życiu należy postępować rozważnie.* W wypracowaniu odwołaj się do przykładu z lektury obowiązkowej (wybranej spośród lektur wymienionych na stronie 2. tego arkusza egzaminacyjnego) oraz innego utworu literackiego. Twoja praca powinna liczyć co najmniej 200 wyrazów.

Temat 2.

Wyobraź sobie, że Guślarz podczas kolejnego obrzędu dziadów przywołuje ducha Balladyny. Opowiedz o tym zdarzeniu i wpływającej z niego nauce moralnej. Opowiadanie powinno dowodzić, że dobrze znasz oba utwory – *Balladynę* Juliusza Słowackiego i *Dziady* część II Adama Mickiewicza. Twoja praca powinna liczyć co najmniej 200 wyrazów.

Wypracowanie

na temat nr

.....

.....

.....

Brudnopis (*nie podlega ocenie*)

A series of horizontal dotted lines for writing.

WPISUJE UCZEŃ

KOD UCZNIĄ

<div style="border: 1px solid black; width: 80%; margin: 0 auto; height: 30px; position: relative;"> symbol klasy </div>	<div style="border: 1px solid black; width: 80%; margin: 0 auto; height: 30px; position: relative;"> symbol ucznia </div>
---	--

Nr zad.	Odpowiedzi			
1	PP	PF	FP	FF
2	A	B	C	D
3	AC	AD	BC	BD
4	Ocena sprawdzający			
5	A	B	C	D
6	Ocena sprawdzający			
7	Ocena sprawdzający			
8	Ocena sprawdzający			
9	Ocena sprawdzający			
10	PP	PF	FP	FF
11	AC	AD	BC	BD

Nr zad.	Odpowiedzi					
12	Ocena sprawdzający					
13	Ocena sprawdzający					
14	Ocena sprawdzający					
15	A	B	C	D		
16	A	B	C	D		
17	Ocena sprawdzający					
18	A	B	C	D		
19	PP	PF	FP	FF		
20	A	B	C	D		
21.1	A1	A2	A3	B1	B2	B3
21.2	AC	AD	BC	BD		

UZUPEŁNIA ZESPÓŁ NADZORUJĄCY

Uprawnienia ucznia do:
dostosowania kryteriów oceniania

nieprzenoszenia zaznaczeń na kartę

WYPEŁNIA SPRAWDZAJĄCY

Zad.	Kryterium	Punkty					
4		0	1				
6		0	1				
7		0	1				
8.1	Treść i forma	0	1	2			
8.2	Język, ortografia i interpunkcja	0	1				
9		0	1	2			
12		0	1	2			
13		0	1	2			
14.1		0	1				
14.2		0	1				
17.1		0	1				
17.2		0	1				
17.3		0	1				
22.1	Realizacja tematu wypowiedzi	0	1	2			
22.2	Elementy retoryczne / Elementy twórcze	0	1	2	3	4	5
22.3	Kompetencje literackie i kulturowe	0	1	2			
22.4	Kompozycja tekstu	0	1	2			
22.5	Styl	0	1	2			
22.6	Język	0	1	2	3	4	
22.7	Ortografia	0	1	2			
22.8	Interpunkcja	0	1				